

EUROOPA KOHTU OTSUS

25. juuni 1970*

[...]

Kohtuasjas 47/69,

Prantsuse Vabariigi valitsus, esindaja: Tema Ekstsellents Renaud Sivan, erakorraline täievoliline suursaadik, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, Prantsusmaa saatkond,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: õigusnõunik Joseph Griesmar, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, c/o komisjoni õigusnõunik Émile Reuter, 4 boulevard Royal,

kostja,

mille esemeks on nõue kuulutada kehtetuks komisjoni 18. juuli 1969. aasta otsus Prantsusmaa poolt tekstiilisektorile antava abi kohta,

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president R. Lecourt, kodade esimehed R. Monaco (ettekandja) ja P. Pescatore, kohtunikud A. M. Donner, A. Trabucchi, W. Strauß ja J. Mertens de Wilmars,

kohtujurist K. Roemer,

kohtusekretär A. Van Houtte,

on teinud järgmise

otsuse

[...]

Põhjendused

1. 26. septembril 1969. aastal esitatud hagi taotleb Prantsuse Vabariigi valitsus 18. juuli 1968. aasta komisjoni otsuse kehtetuks kuulutamist, mille esimeseks eesmärgiks on lõpetada

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

riigiabi andmine tekstiilitööstusele või sellise abi lubamine tingimusel, et muudetakse selle abi rahastamisega seotud parafiskaalset maksu.

Esimene väide

2. Prantsusmaa valitsus väidab esiteks, et vaidlusalusel otsusel puudub õiguslik alus ja et selle otsuse näol on tegemist võimu kuritarvitamisega, kuivõrd asutamislepingu artikli 93 lõige 2, millega antakse ainult komisjonile õigus otsustada ühisturuga kokkusobimatu abi andmise lõpetamise või selle muutmise üle, ei saa olla aluseks otsusele, mis on suunatud sellise abi rahastamiseks ette nähtud maksu ulatuse muutmiseks.

3. Asutamislepingu artikli 93 lõike 2 kohaselt, kui komisjon leiab, „et riigi poolt või riigi ressurssidest antav abi ei sobi ühisturuga kokku artikli 92 järgi või et sellist abi kasutatakse valel eesmärgil, siis otsustab komisjon, et asjassepuutuv riik peab säärase abi lõpetama või muutma seda komisjoni määratud tähtaja jooksul“.

4. Nimetatud säte, milles seega arvestatakse seosega, mis võib olla liikmesriigi antava abi ja selle rahastamisviisi vahel kõnealuse liikmesriigi vahenditest, ei võimalda komisjonil eraldada tegelikku abi selle abi rahastamisviisist ega jätta viimast arvesse võtmata, kui see rahastamisviis, seotuna tegeliku abiga, muudab sedakaudu kogu meetme ühisturuga kokkusobimatuks.

5. Artikli 92 lõike 1 kohaselt „on igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, ühisturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust“.

6. Artikli 92 lõike 3 punktis c on sätestatud, et „ühisturuga kokkusobivaks võib pidada [...] abi teatud majandustegevuse või teatud majanduspiirkondade arengu soodustamiseks, kui niisugune abi ei mõjuta ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega“.

7. Selleks, et hinnata, kas abi „kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust“, „kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist“ ja „mõjutab ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega“, tuleb vaadelda kõiki faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, mis on seotud selle abiga, eeskätt asjaolu, kas ei ole rikutud tasakaalu ettevõtete või asjassepuutuvate toodete kulude ja kõnealuse abi andmisest tekkivate tulude vahel.

8. Abi ei saa käsitleda eraldi selle rahastamisviisi toimest.

9. Seega on komisjon pädev otsustama, kas Prantsuse Vabariik peab lõpetama vaidlusaluse abi andmise või seda abi muutma.

Teine väide

10. Prantsusmaa valitsus väidab, et artiklid 12 ja 95, ainsad sätted, mida kõnealusel juhul on võimalik kohaldada, ei anna alust vaidlusaluse maksu keelamiseks, kuivõrd see laieneb samaväärselt riiklikele toodetele ja imporditavatele toodetele ning sellel ei ole tollimaksuga samaväärset toimet.

11. Selle väitega kinnitatakse, et kui mingit abi rahastatakse siseriikliku maksu abil, on sellist rahastamisviisi võimalik käsitleda vaid seoses vastavusega artikli 95 sätetele, välistades artiklites 92 ja 93 esitatud nõudmised.

12. Samas on nendel kaht liiki sätetel erinevad eesmärgid.

13. Asjaolu, et siseriiklik meede rahuldab artikli 95 sätete nõudeid, ei tähenda, et see meede oleks seaduslik teiste sätete alusel, nagu artiklid 92 ja 93.

14. Kui abi rahastatakse teatavatele ettevõtetele või teatavatele toodetele suunatud maksu abil, peab komisjon uurima mitte ainult seda, kas selle meetme rahastamisviis vastab asutamislepingu artiklile 95, vaid samuti seda, kas seotuna abiga, mida sel viisil rahastatakse, on kogu meede vastav artiklite 92 ja 93 sätetele.

15. Prantsusmaa valitsus väidab lisaks, et Prantsuse tekstiilitööstusele antava abi vajalikkust tunnustades ei saa komisjon seda abi ilma iseendale vastu rääkimata ei keelata ega nõuda selle rahastamisviisi muutmist sedavõrd, kuivõrd ühest küljest see meetod ei mõjuta ebasoodsalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega, ja teisest küljest oleks tulemus samasugune ka juhul, kui vaidlusalust abi ei oleks rahastatud mitte selleks kehtestatud maksu abil, vaid käibemaksu kaudu rahastatava eelarvevahendi abil.

16. Vaatamata asjaolule, et abi ei ole vastavuses ühenduse seadusandlusega, võib abi kui selline mitte mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust märkimisväärselt ning olla seega tunnustatud lubatavaks, kuid sellega tekitavat häirivat mõju võib suurendada rahastamisviis, mis muudab kogu meetme ühisturuga kokkusobimatuks ja ühiste huvidega vastuolus olevaks.

17. Komisjon peab hinnangu andmisel arvestama kõiki otseseid ja kaudseid asjaolusid, mis iseloomustavad vaidlusalust meetet, see tähendab, mitte üksnes soodustatavatele riiklikele tegevusvaldkondadele antavat abi ennast, vaid ka sellega seonduvat kaudset abi, milleks võivad olla nii abi rahastamisviis kui ka tihe seos, mis muudab abi suuruse sõltuvaks koormisest tulenevast tulust.

18. Kui selline süsteem, mis ühendab endas abi ja suunatud maksust tekkivat tulu, muutuks üldkasutatavaks, tekitaks see lünga asutamislepingu artikli 92 kohaldamisalas ja vähendaks komisjoni võimalusi pideva kontrolli teostamisel .

19. See viiks tegelikult taoliste püsivate abisüsteemi tekkimisele, mille korral abi suurus oleks ennustamatu ja raskesti kontrollitav;

20. Suurendades automaatselt riikliku abi suurust kooskõlas maksust saadava tulu suurenemisega ja eeskätt konkureerivatele imporditavatele toodetele suunatud maksust saadava tulu suurenemisega, omandab vaidlusalune rahastamisviis protektsionistliku toime, mis ulatub abi kui sellise omast kaugemale.

21. Mida enam ühenduse ettevõtted suudavad turunduse ja hinnakärbete abil oma tooteid liikmesriigis müüa, seda enam peavad nad selleks mõeldud maksusüsteemi kaudu rahastama abi, mis põhiliselt on määratud nende konkurentidele, kes ei ole vastavaid pingutusi samas ulatuses teinud.

22. Komisjoni arvates ei suuda asjaolu, et välismaistel ettevõtjatel on ligipääs Prantsusmaal tehtavatele uurimustele, muuta olematuks maksu kaudu antava abi ühisturгу kahjustavat mõju.

23. Komisjon on õigesti otsustanud, et kõnealune abi mõjutab artikli 92 lõike 3 punkti c tähenduses oma rahastamisviisi tõttu ebasoovitavalt kaubandustingimusi määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega, sõltumata abiga seotud maksu suurusest.

24. Nimetatud asjaoludest tuleneb, et komisjon, andes hinnangu Prantsusmaa poolt riigi vahenditest antavale abile tervikuna, leidis õigustatult, et see abi on vastuolus ühiste huvidega, ning nõudis õigustatult, et Prantsusmaa valitsus lõpetaks selle abi andmise, tunnustades samas abi vajalikkust ja vastavust ühiste huvidele, kui selle abi rahastamisviisi oleks võimalik muuta.

25. Sellest tulenevalt tuleb hagi jätta rahuldamata.

Kohtukulud

26. Kodukorra artikli 69 lõike 2 kohaselt on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud.

27. Hageja on kohtuvaidluse kaotanud pool.

28. Seega tuleb kohtukulud välja mõista hagejalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes,

arvestades menetlusedokumente,

kuulanud ära ettekandja ettekande,

kuulanud ära poolte kohtukõned,

kuulanud ära kohtujuristi arvamuse,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 2, 3, 7, 12, 85, 92, 93, 95 ja 173,

võttes arvesse protokolli Euroopa Majandusühenduse Kohtu põhikirja kohta,

võttes arvesse Euroopa Ühenduste Kohtu kodukorda,

jättes arvesse võtmata laiemad või vastupidised kaalutlused,

EUROOPA KOHUS

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja hagejalt.

Kohtuotsus on tehtud 25. juunil 1970 Luxembourgis.

Lecourt

Monaco

Pescatore

Donner

Trabucchi

Strauß

Mertens de Wilmars

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 25. juunil 1970 Luxembourgis.

Kohtusekretär

President

A. Van Houtte

R. Lecourt